

останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами. [4,ст.696] Натомість ЦКУ не застосовує поняття корпоративне право, використовуючі такі поняття як: право участі у товаристві, частка в статутному капіталі.

Отже, можна надати визначення корпоративних правовідносин як правовідносин, в основі яких лежить участь суб'єктів в організаційно-правових утвореннях, що мають ознаки юридичних осіб, суттю яких є так звані корпоративні права, та які виникають на підставі певних юридичних фактів, а саме участі в установчому договорі, вступі в кооператив, придбанні права власності на частку, акції тощо .

Окреслюючи сучасне місце корпоративного права в системі права, необхідно зазначити, що в Україні воно знаходиться ще на стадії створення і говорити сьогодні про існування окремої галузі або підгалузі права ще зарано. Саме тому корпоративне право сьогодні не визнається самостійною галуззю права або законодавства. Таким чином, на цей час корпоративне право доцільно вважати правовим комплексним інститутом, оскільки воно включає в себе норми різних галузей права (насамперед господарського та цивільного).

Ураховуючи вищенаведене, при визначенні поняття корпоративне право найоптимальнішою та змістовною вважається позиція О. Р. Кібенко, яка визначає корпоративне право як комплексний міжгалузевий правовий інститут, норми якого регулюють приватноправові та публічно-правові відносини, що складаються у зв'язку із створенням, діяльністю та ліквідацією господарських товариств, включаючи відносини внутрішньофірмового характеру[2, с 156-157].

Науковий керівник:к.ю.н., старший викладачкафедри цивільного та господарського права Ільющенко Ганна Володимирівна.

Список використаних джерел:

1. Луць В., Сивий Р., Яворська О. Корпоративне право України : Навч. посібник для студ. юрид. спец. вищих навч. закл. / В. Луць (ред.), О.Д. Крупчан (ред.). — К. : ВД "Ін Юре", 2010, с 371.
- 2.Задохайло Д.В. Корпоративне управління: навч. посібник / Д.В. Задохайло, О.Р. Кібенко, Г.В. Назарова. - Х .: Еспада, 2003, с 668.
- 3.Цивільний кодекс України /// ВВР, 2013, № 50, ст.698
- 4.Господарський кодекс України ВВР, 2013/// ВВР, 2013, № 50, ст.696

ВИНИКНЕННЯ ТА ВИРІШЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ

Параскевич Ілона Андріївна

*студентка юридичного факультету
ДВНЗ «Національний Гірничийуніверситет»*

Актуальність даної теми полягає у тому, що в процесі здійснення господарської діяльності, порушуються права та законні інтереси осіб, що є підставою для виникнення у сторін спору та необхідності його вирішення.

Суперечності, які виникають між суб'єктами господарювання, називають господарськими спорами.

Підприємства, установи, організації, інші юридичні особи (у тому числі іноземні), громадяни, які здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статусу суб'єкта підприємницької діяльності мають право звертатися до господарського суду згідно з встановленою підвідомчістю господарських справ за захистом своїх порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів.

Метою даної статті є дослідження проблем виникнення господарських спорів та шляхи вирішення господарських спорів.

Питанням проблем виникнення і розв'язання господарських спорів значну увагу приділяли такі вчені як: Абрамов Н.А., Васильев С.А., Кройтор В.А., Осадчий І., Шеремет О. та інші.

Господарські спори – це різновид правових спорів, що виникають в процесі здійснення господарської діяльності. Господарські спори можуть виникнути з яких завгодно підстав. Найбільш поширеними є суперечки, що виникають у зв'язку з невиконанням однією із сторін своїх зобов'язань з оплати, а також будь-які розбіжності, що виникають у зв'язку з невиконанням або неналежним виконанням однієї зі сторін своїх зобов'язань, що впливають з договірних або реальних (позадовірних) відносин [1, с. 96].

Господарський процесуальний кодекс України (далі – ГПК) передбачає досудове врегулювання господарських спорів; підвідомчість та підсудність спорів господарським судам; учасники судового процесу; докази; судові витрати; процесальні строки; подання позову; порушення провадження по справі та підготовка матеріалів для розгляду в першій інстанції; забезпечення позову; вирішення господарських спорів в першій інстанції; перегляд судових рішень в касаційному порядку; перегляд судових рішень Вищого господарського суду України Верховним Судом України; перегляд рішень, ухвал, постанов господарського суду за поновленими обставинами; виконання рішень, ухвал, постанов; провадження у справах за участю іноземних підприємств, організацій [2, с. 3].

Чинним господарсько-процесуальним кодексом передбачено укладання мирової угоди сторін, при цьому законодавець не надає вимог щодо змісту мирової угоди, а це на практиці призводить до невизначеності: сторони укладають мирову угоду, як кому заманеться, а суд звертає увагу тільки на те, чи не обмежені права сторін судового процесу. Також, потребує певного доопрацювання ст. 74 ГПК України, де йдеться про порядок ведення судового засідання. У наведеній нормі підкреслено, що суддя оголошує склад суду та роз'яснює учасникам судового процесу їхні права та обов'язки, але ж при цьому, якщо йти за змістом статті, порушуються вимоги інших правових норм ГПК. Адже цілком логічно, що спочатку суддя (колегія суддів) має впевнитися, чи є учасники процесу, чи мають вони стосунок до конкретної справи, чи наділені вони повноваженнями представників сторін або інших учасників

судового процесу, і лише після такої процедури оголосити склад суду та роз'яснити учасникам процесу їхні права та обов'язки.

Потребує також уточнень ст. 85 ГПК щодо оголошення рішення набрання ним законної сили[3, с. 210]. Відповідно до якої рішення господарського суду набирає законної сили після закінчення десятиденного строку: в одному випадку – з дня його прийняття, тобто після оголошення судом рішення у повному обсязі після закінчення розгляду; в іншому, якщо за згодою сторін оголошені тільки вступна та резолютивна частини рішення, - з дня його підписання, іншими словами з дня підписання повного тексту рішення.

Якщо взяти до уваги, що судді надається ще п'ять днів на підготовку судового рішення після дня вирішення спору, то постає питання: як визначити день його підписання (сторона, яка може бути незгодна з рішенням і хоче звернутись зі скаргою до апеляційного господарського суду, повинна чекати, телефонувати, приїжджати та брати копію рішення під розписку). Не всі сторони перебувають за місцезнаходженням господарського суду; вони мають повертатися за юридичною адресою, готувати апеляційну скаргу, обгрунтовуючи її додатковими доказами, що також потребує часу, після чого знову їхати до місцевого господарського суду зі скаргою, аби він переслав матеріали. На все це потрібен додатковий час, якого може не вистачити для вчасного звернення до Апеляційного господарського суду.

Також є особливе питання, що потребує уточнення та приведення його у відповідність з цілою низкою правових норм ГПК України. Йдеться про види підсудності справ господарським судам залежно від наведених у ГПК підстав. Якщо виходити з положень статей 15 та 16 ГПК, ними передбачені територіальна та виключна підсудності. Однак зазначений перелік не узгоджується з іншими правовими нормами ГПК, які передбачають не тільки таке поняття, як предмет спору, а й такий вид підсудності, як предметна підсудність. Сам факт наявності таких неодноразових законодавчих визначень спонукає до внесення до інституту підсудності також предметної підсудності [4, с. 126].

Слід звернути особливу увагу на передбачений ст. 111-17 ГПК порядок перегляду постанов Вищого господарського суду України Верховним Судом України у касаційному порядку, який визначає, що перегляд має місце при згоді хоча б одного судді на засіданні колегії у складі трьох суддів Верховного Суду України. Це не що інше, як пряме порушення конституційного права суб'єктів господарських правовідносин на судовий захист.

Чому, власне, вирішення питання, порушити чи не порушити розгляд скарги(подання), має залежати не від закону, а від згоди чиновника, хай навіть найвищого рангу, тоді як відповідно до ст. 8 Конституції України – це найвища судова інстанція, рішення якої є остаточним і оскарженню не підлягає.

У процесі діяльності господарюючих суб'єктів між ними, між ними і державою в особі відповідних органів виникають, функціонують та припиняються численні відносини. Ринковий механізм, як і будь-яке інше складне явище, не може розвиватися без зіткнень, конфліктів, що призводять до суперечностей між суб'єктами господарської діяльності.

Чинне законодавство дозволяє господарюючим суб'єктам, у досудовому порядку вжити заходів щодо врегулювання господарських спорів з іншою стороною [5, с. 122].

Відповідно до загальної теорії права досудовий або претензійний порядок врегулювання спорів – це сукупність заходів, які підлягають здійсненню стороною, права якої порушено, для безпосереднього вирішення спору, що виник, зі стороною, яка є порушником майнових прав чи інтересів.

Отже, проблеми судової практики у спорах зумовлені недоліками законодавства, яке регулює дані відносини. Суспільні відносини на сьогодні вже вимагають перегляду нормативно-правової бази їх регулювання. Безумовно, нині назріла проблема у прийнятті певних законів, більш деталізованого регулювання потребують і власне відносини в господарських товариствах. Адже недосконалість законодавства породжує і недосконалу судову практику. Тому забезпечення захисту прав та вирішення пов'язаних із ними проблем має стати спільним завданням органів законодавчої виконавчої та судової влади.

Науковий керівник: к.ю.н., старший викладачкафедри цивільного та господарського права Ільющенко Ганна Володимирівна

Список використаних джерел:

1. Абрамов Н.А. Хозяйственно-процессуальное право Украины: учебное пособие / Н.А. Абрамов. – Х., 2002. – 255 с.
2. Господарський процесуальний кодекс України // ВРУ, – 2002. – № XII – 63 с.
3. Бояринцева М.А. Проблеми теорії та практики вжиття запобіжних заходів // Вісник господарського судочинства. – 2003. – №4. – С. 209-213.
4. Арбітражний процес: навч. Посібник / Притика Д.М., Титов М.І., Щербина В.С. , – Харків, 1999. – 395с.
5. Осадчий І. Забезпечення позову в господарському процесі: потреба вдосконалення // Юридичний журнал. – 2003. – №12. – С. 120-123.
6. Хозяйственное право: учебник / В.К. Мамутова – Донецк, 2003. – 345 с.